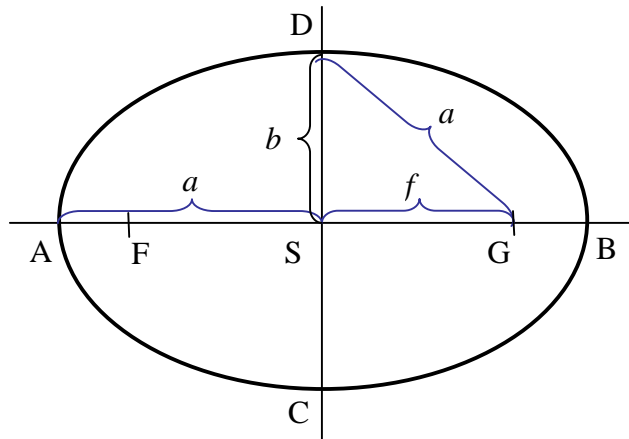

44.B Elipsa

ELIPSA $E(F, G, 2a)$ je množina všech bodů X roviny ρ , jejichž součet vzdáleností od dvou daných bodů F, G (tzv. ohnisek) je konstantní a rovná se $2a$, kde $2a$ je větší než vzdálenost bodů F, G .

Tedy $E(F, G, 2a) = \{X \in \rho; |XF| + |XG| = 2a, \text{ kde } 2a > |FG|\}$

F, G - ohniska
 A, B – hlavní vrcholy
 C, D – vedlejší vrcholy
 S - střed
 a – velikost hlavní poloosy
 b – velikost vedlejší poloosy
 e – excentricita (výstřednost)

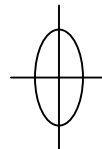
$$a^2 = b^2 + e^2$$

Rovnice elipsy $E(F, G, 2a)$:

1) **Středová**

a) $S[0;0]$ ..... E: $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$

$$\left(\frac{x^2}{b^2} + \frac{y^2}{a^2} = 1 \right)$$

b) $S[m;n]$ ..... E: $\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1$

$$\left(\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1 \right)$$

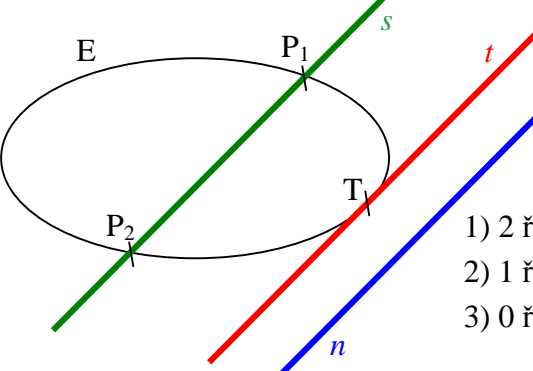
2) **Obecná** ..... E: $Ax^2 + By^2 + Cx + Dy + E = 0$, $A \neq B$, $A \cdot B > 0$

Vzájemná poloha bodu a elipsy:

Nechť je dána elipsa $E: Ax^2 + By^2 + Cx + Dy + E = 0$ a bod $M[x_M, y_M]$. Levou stranu rovnice elipsy označíme $L(x, y)$. Pak platí:

- 1) Je-li $L(x_M, y_M) = 0$, pak $M \in E$.
- 2) Je-li $L(x_M, y_M) > 0$, pak M leží vně E .
- 3) Je-li $L(x_M, y_M) < 0$, pak M leží uvnitř útvaru ohraničeného elipsou E .

Vzájemná poloha přímky (lineárního útvaru) a elipsy – je dána počtem společných bodů. Řeší se tedy soustava kvadratické rovnice (elipsy) a lineární rovnice (přímky)

$E: Ax^2 + By^2 + Cx + Dy + E = 0$
 $p: ax + by + c = 0$
 - soustava dvou rovnic o dvou neznámých

Může nastat, že soustava má:

- 1) 2 řešení: $E \cap p = \{P_1; P_2\} \dots p = s \dots$ **sečna**
- 2) 1 řešení: $E \cap p = \{T\} \dots p = t \dots$ **tečna**
- 3) 0 řešení: $E \cap p = \emptyset \dots p = n \dots$ **vnější přímka**

Pozn.: Určujeme-li vzájemnou polohu elipsy a některé podmnožiny přímky (úsečka, polopřímka), pak při řešení pracujeme raději s parametrickou rovnicí dané podmnožiny.

Rovnice tečny vedené k elipse $E(F, G, 2a)$ v jejím bodě $T[x_0, y_0]$:

$$\frac{(x_0 - m)(x - m)}{a^2} + \frac{(y_0 - n)(y - n)}{b^2} = 1$$